

Satyam, Shivam, Sundaram, # 9

De grote zaak

11 november 1987 in het Chuang Tzu Auditorium.

Vraag 1

Geliefde Osho,

Ik voel en weet in mijn hart dat ik uw discipel ben. Ik voel niet dat ik nu al een toegewijde ben ofschoon ik wel aspireer dat te zijn. Is het de natuur van een toegewijde zijn dat je weet dat je dit geworden bent? Of maakt de onschuld van de toegewijde het bewustzijn hiervan niet mogelijk?

Antar Farid, de vraag die je stelt is zeker betekenisvol. Zijn betekenis is erg subtiel. Ik zal stap voor stap moeten gaan om het je duidelijk te maken. Er zijn stadia waar de zoeker doorheen gaat: de student, de discipel, de toegewijde. De vierde is er ook maar behoort niet tot de zoeker, het behoort tot degene die heeft bereikt; vandaar dat ik het niet meetel. De zoeker is op het pad. De student is zich niet bewust dat hij een student is. Hij kan denken dat hij een discipel is, hij kan denken dat hij een toegewijde is; zijn functioneren is absoluut onbewust.

Ik word herinnerd aan een geval – het gebeurde in het leven van een Soefi mysticus, Junnaid. Een man kwam, hij wenste een discipel te zijn. Junnaid keek een lange tijd naar hem. De man begon een beetje nerveus te worden. Waarom is hij zo lang en zo stil aan het kijken?

Ten slotte zei Junnaid, “Een discipel zijn is erg moeilijk.”

De man zei, “Dan ben ik bereid een toegewijde te zijn.”

Junnaid zei, “Dat is zelfs nog moeilijker. Het enige ding wat niet moeilijk hier is om een meester te zijn.”

De man zei, “Als dat het geval is ben ik bereid de meester te zijn.”

Junnaid vertelde zijn discipelen en toegewijde, “Dit is een zaak van onbewustheid. Hij is zelfs niet eens student, maar het verlangen is om een meester te zijn als het makkelijker is.

De student komt bijna toevallig. Misschien leest hij een boek, misschien vertelt een vriend hem erover en wordt hij nieuwsgierig. Maar nieuwsgierigheid is zo oppervlakkig, het kan je niet voor een langere tijd beschikbaar en toegewijd maken. Het is erg kortstondig. Vandaar dat de student niet wordt toegelaten in de mysterie scholen. Hij is te onrijp; hij moet een paar dagen langer rondzwerven of misschien een paar levens meer voordat hij geaccepteerd kan worden door een meester als een discipel.

Een ander soefi verhaal zal het je heel duidelijk maken. Een man verliet zijn huis en zijn dorp op zoek naar een meester. Net buiten het dorp ontmoette hij een oude man die zo stil en zo vredig onder een boom zat dat hij dacht,

“Misschien zal hij weten wie een meester is, hoe zal ik die anders vinden... “

Elke meester is zo uniek dat er geen symptomen zijn om te herkennen. De jonge man ging naar de oude mandie onder de boom zat en vroeg hem, “Kent u een meester?”

De oude man zei, “Zeker. Wil jij hem ook kennen?”

Hij zei, “Daarom heb ik u het gevraagd. Wijs me hoe ik de meester kan bereiken en hoe ik hem kan herkennen.”

De oude man zei, “Het is makkelijk. Hij zal erg oud zijn ... tenminste dertig jaar ouder dan ik – en hij zal onder een boom zitten.” En hij beschreef de boom, wat voor soort boom het is, en hij beschreef het ogenblik van ontmoeten. Hij beschreef zelfs het gebeuren van hun ontmoeting zo gedetailleerd dat het de jonge man verbaasde hoe hij daartoe in staat was.

“Maar,” zei de oude man, “Het zal tenminste dertig jaar duren voordat jij hem vind.”

De jonge man dankte de oude man en ging op zoek. Nu heeft hij enkele indicaties, een bepaalde boom die hij kan herkennen: in de avond als de zon zal ondergaan... een oude man die dertig jaar ouder is dan de man die hij net heeft achtergelaten. Natuurlijk zal het een lange reis zijn, zwerfend van hier naar daar. Maar de oude man had de dingen met zoveel autoriteit gezegd, met zo'n zekerheid dat er bijna niet aan te twijfelen was.

Hij zwierf in de woestijn, en hij kwam nooit meer dezelfde boom tegen als die was beschreven. Hij ontmoette nooit een man die dertig jaar ouder was dan de oude man. Elke avond als de zon onderging keek hij overal om zich heen – en er verscheen geen meester.

Uiterst gefrustreerd en teleurgesteld, hij begon zelf oud te worden, haveloos van de reis in de woestijn, kwam hij terug naar huis. Vreemd genoeg zat de oude man nog steeds onder de boom.

De laatste keer toen hij er was en de oude man de boom beschreef – de bladeren, zijn bloemen, zijn vruchten, zijn hoogte, zijn bladerdek, haar diepe schaduw zelfs midden op de zomerse dag – keek hij nooit naar de boom waaronder de oude man zat. Hij beschreef dezelfde boom... maar nu herkende hij haar. Na dertig jaar zwerven kijkend naar elke boom, was hij gewend geraakt om eerst naar de boom te kijken.

“Mijn God,” zei hij, “Dit is de boom! Ik ben nooit ergens dezelfde boom tegen gekomen” – en de oude man was zeker dertig jaar ouder. En al de beschrijvingen die hij had gegeven over de meester waren absoluut duidelijk in de oude man.

De zon was aan het ondergaan en de oude man zei, “Dus daar ben je nu. Ik moest zo lang wachten. Ik was al reeds oud genoeg en bereid te sterven, maar enkel voor jou moest ik dertig jaar wachten.”

De jonge man zei, “Dit is zo stom. Waarom vertelde je me op het eerste moment dat ik je ontmoette niet dat dit de boom was en jij de meester bent? “

De oude man lachte. Hij zei, “Ik zei het op elke mogelijke manier, maar jij was niet rijp. Jouw begrip was bijna afwezig. Deze dertig jaar hebben je rijp gemaakt

en nu kun je dat herkennen wat je faalde te herkennen toen je me ontmoette. Ik ben jouw meester.”

De student is erg toevallig, er is elke mogelijkheid dat hij nooit een discipel zal worden. Hij kan van de ene plek naar de andere gaan, hij kan veel kennis verzamelen. Maar hij zal zich nooit bewust worden van zijn eigen wezen, wat de enige ware kennis is in de existentie, de enige kennis die je van de duisternis naar het licht brengt en weg van de dood naar onsterfelijkheid en weg van onwetendheid naar onschuld. – de enige kennis die geen informatie is maar transformatie.

De student is zich niet bewust dat hij toevallig is, dat hij slechts nieuwsgierig is, dat de zoektocht nog niet begonnen is omdat hij diep in zijn hart niet bereid is om op een lange pelgrimstocht te gaan.

De discipel weet perfect goed dat hij een discipel is. De eerste stralen van begrip, bewustzijn hebben zijn wezen doordrongen. Hij weet zeker dat hij niet langer een student is, hij voelt diep in zijn hart zonder enige twijfel dat het wonder heeft plaats gevonden, hij is een discipel geworden. Hij voelt de toewijding, hij voelt de liefde, hij voelt de verbintenis. Zelfs al kost het jaren om te bereiken, hij weet dat hij op het juiste pad is en hij zeker zal bereiken. Hij weet heel goed dat hij de meester gevonden heeft. Het is niet een intellectuele inzicht; het is iets intuïtiefs net als liefde.

In feite hebben de Zen meesters het “de grote affaire genoemd.” Liefde is een kleine affaire – maar een meester vinden is een grote affaire want er is geen andere liefde die intenser en meer geurig en meer diepgaand zal zijn dan die welke bestaat tussen de discipel en de meester. En de discipel is er zich perfect bewust van.

Maar de toegewijde is weer een totaal ander verschijnsel. De toegewijde weet nooit – maar niet omdat hij onbewust is zoals de student. Toewijding komt langzaamaan, zonder geluid te maken, zodat je geen voetstappen kunt horen. De discipel groeit eenvoudig net zoals een kind groeit en een jonge man wordt. De jonge man groeit en wordt op een dag oud... maar je kunt niet uitvinden wanneer het gebeurde. De discipel groeit langzaamaan tot een toegewijde. En om een toegewijde te zijn is zo'n totale transformatie dat alleen de meester bewust wordt dat je veranderd bent van de discipel in een toegewijde. Jijzelf kan er je niet bewust van zijn.

Maar het verschil tussen het onbewust zijn van de student en de afwezigheid van bewustzijn van de toegewijde is enorm. De toegewijde is zo vervuld dat er geen plaats over is vanwaar hij afstandelijk kan staan en bewust kan zijn wat er gebeurt. Hij is compleet omhult met de ervaring. Het is zo opslopend dat hij er niet bij kan toekijken.

Om oplettend te zijn, om alert te zijn, heb je een bepaalde afstand nodig. De toegewijde heeft alle afstand verloren. Het is de meester die voor het eerst de verandering herkent, dat het klimaat is veranderd, de discipel is niet langer meer een discipel.

Een ander soefi verhaal kan je misschien helpen. De Soefi hebben zulke mooie verhalen, ongeëvenaard, zodat elk verhaal een nieuwe visie opent.

Deze Junnaid die ik noemde was zelf ook eens een zoeker. Hij vertelde zijn discipelen vaak, “Toen ik mijn meester ontmoette, keek de meester drie jaar lang nooit naar mij. Ik zat er van de morgen tot de avond. Zoveel mensen kwamen en gingen en hij sprak met mensen en keek niet naar mij, alsof ik nog niet voor hem bestond. Maar ik was volhardend want ik had de tegenwoordigheid van de meester gevoeld en ik had de beminnelijkheid die hem omgaf geproefd. Ik bleef – in feite hoe meer hij me negeerde, des te meer ik er zeker van werd dat er enig geheim is in dit mij negeren.”

Na drie jaar keek de meester voor de eerste keer naar mij. Dat was de erkenning dat hij niet langer een student was, maar een discipel. Een student zou in drie jaar weggegaan zijn, geen student kan zo lang wachten op enkele een blik. Toen gingen opnieuw drie jaar voorbij waarin hij niet meer keek.

Na drie jaar keek de meester opnieuw en lachte ook, en zijn glimlach ging bijna als een scherp zwaard in het hart van Junnaid. Waarom had hij gelachen? – maar de meester gaf hem geen kans om te vragen. Hij begon met andere discipelen te praten.

Drie jaar gingen weer voorbij, en op een dag riep hij hem dichtbij zich en kuste zijn voorhoofd en zei,

“Mijn zoon, nu ben je er klaar voor. Nu kun je gaan en de boodschap verspreiden.”

Maar geen boodschap was aan hem gegeven.

Negen jaar was hij daar geweest. De enige boodschap was dat er een keer naar hem gekeken werd, een keer naar hem werd gelachen, en een keer op zijn voorhoofd werd gekust.

Maar als de meester zegt dat jij er klaar voor bent, dan moet het zo zijn. Na de voeten van de meester in dankbaarheid aangeraakt te hebben ging hij weg.

Hij vertelde zijn discipelen vaak, “Ik ontmoette een erg vreemde man. In negen jaar maakte hij me klaar zonder ooit naar me te kijken – maar bij elke verandering gaf hij de aanwijzing. Toen hij zeker was dat ik een discipel was en dat wat er ook gebeurde ik daar zou blijven, keek hij naar mij. Maar zijn blik was zo’n regen van liefde... Ik had er drie levens voor kunnen wachten; drie jaar was niets. De manier waarop hij naar me keek, met zo’n intense liefde en compassie, ik was onmetelijk blij. Ik werd bijna ondergedompeld in een nieuwe ervaring.

“Zonder me iets te zeggen... was mijn mind in die drie jaar gestopt met functioneren. Ik bleef gewoon maar naar de meester kijken, naar elk gebaar, en langzaam was er niets meer om aan te denken. Ik vergat zelfs waarom ik daar zat – en dat was de dag dat hij naar me keek. Ik wist de reden en ik was enorm vervuld.

“Maar toen gingen opnieuw drie jaar voorbij, en toen hij lachte, lachte de hele existentie. Elke vezel van mijn wezen voelde zijn lach – zo’n zachte aanraking,

maar ze ging tot diep in mijn hart. Ik wist dat er iets was gebeurd, maar was op dat moment niet bewust wat er gebeurd was. Ik was van het discipel zijn in een toegewijde overgegaan.

“De dag dat hij mijn voorhoofd kuste, verzegelde hij mijn certificaat als een meester. Zijn kus op mijn voorhoofd was zijn enige laatste boodschap. Het kostte me jaren om langzaam uit te vinden wat hij bedoeld had.”

De kus van de meester voor de discipel, voor de toegewijde, is een verklaring dat de samensmelting heeft plaats gevonden, de versmelting heeft plaats gevonden en nu ben je klaar om overal de geur te verspreiden waarmee je gevuld bent.

De student is onbewust. De discipel begint bewust te worden. De toegewijde is zo bewust dat hij niet bewust kan zijn van zijn bewustzijn. Het moet een erkenning van de meester zijn, want vanuit de toegewijde is de afstand tussen hemzelf en de meester absoluut nihil. Vanuit de toegewijde groei je naar een meester, maar het is een spontane en natuurlijke groei.

Farid, ik herinner deze Soefi verhalen vanwege jouw naam. Farid is de naam van een grote Soefi meester. Jij hebt gelijk, “Ik voel en weet in mijn hart dat ik uw discipel ben.” Ik ben het met je eens.

Je zegt, “Ik voel niet dat ik al een toegewijde ben ofschoon ik wel de aspiratie heb er een te zijn.” Laat gewoon de aspiratie vallen en je bent het. Alleen de aspiratie blokkeert de weg. Aspiratie is eenvoudig een mooie naam voor verlangen, hebberigheid.

Laat gewoon de aspiratie vallen en er is geen hindernis voor jouw transformatie. Je zult van het discipelschap veranderen in de wijdere wereld van een toegewijde.

Je bent zeker op een mooi feit gestuit wat niet gewoon door het intellect gebeurd kan zijn. Je zegt, “Is het in de natuur van het toegewijde zijn dat je weet dat je het geworden bent of maakt de onschuld van de toegewijde het bewustzijn ervan niet mogelijk?”

Het tweede deel van jouw verklaring is correct, precies de natuur van de toegewijde maakt het je onmogelijk om het te herkennen. Er is geen ruimte over om apart te gaan staan en te zien. Elke kennis, elk bewustzijn heeft een afstand nodig. Je moet er los van staan; dan kun je zien en kijken, en kun je weten en kun je er bewust van zijn.

Maar de toegewijde heeft alle afstand tussen hemzelf en zijn weten verloren. Hijzelf is bewustzijn geworden. Wie is er nu dan om bewust van bewustzijn te zijn.

Dit moet begrepen worden, je kunt niet bewust zijn van jouw bewustzijn, want als je bewust kunt zijn van jouw bewustzijn zul je in een logische regressie vallen. Dan zul je bewust moeten zijn van jouw bewustzijn van jouw bewustzijn... en er is geen einde aan. Altijd zul je tenslotte moeten besluiten dat het nu genoeg is. In feite kun je niet bewust zijn van jouw bewustzijn want je bent bewustzijn.

Het komt van de erkenning van de meester. Hij kan de transformatie zien, de verandering van klimaat in jouw wezen.

En elke meester heeft veel dingen te doen. Een van de meest belangrijke dingen is, het laatste ding, is jou de indicatie geven, de kus op je voorhoofd dat je binnengegaan bent in de meest mysterieuze ervaring van leven.

Farid, je zult nooit bewust worden dat je een toegewijde bent, maar jouw verlangen om een toegewijde te zijn is een hindernis. Laat het onmiddellijk vallen! Neem geen tijd om het te laten vallen, stel het niet uit.

Er zijn dingen die nooit uitgesteld zouden moeten worden, want morgen is nooit zeker.

Er zijn dingen die gewoon hier, onmiddellijk gedaan moeten worden, en je zult vele deuren zien openen die door jouw aspiratie waren geblokkeerd.

Maar als je eenmaal in deze mysteriën binnengaat zul je er niet bewust van zijn, omdat jij het mysterie zelf bent geworden.